

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 77a (4)

IZDAN 1 OKTOBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14299

J. Eberspächer, Esslingen a/N., Nemačka.

Zatvarač za višedelne obloge naročito za obloge avionskih motora.

Prijava od 23 novembra 1937.

Važi od 1 aprila 1938.

Ovaj se pronalazak odnosi na zatvarač za višedelne obloge naročito za obloge avionskih motora.

Pojedini segmenti ovakvih obloga dosada su većinom međusobno spajani posredstvom jednostavne zavrtnajske veze. Na unutrašnjoj strani jednog segmenta bila je zgloбно pričvršćena navrtka a na unutrašnjoj strani naspramnog segmenta bila je zgloбно pričvršćena zavrtnajska palica koja je zahvatala u navrtku. Ova se zavrtnajska palica mogla okretati sa spoljašnje strane obloge pomoću poluge, koja je provlačena kroz otvor obloge a time se pritežu segmenti obloge.

Ova poznata konstrukcija ima taj nedostatak, što je za otvaranje i zatvaranje obloge potrebno prilično vremena, a osim toga je potreban i pomoćni alat. Pored toga kod te konstrukcije postoji opasnost da za vreme rada zavrtnajska veza popusti i da se međusobno razdvoje segmenti obloge a posledica toga je, da pri letu segmenti neprestano udaraju jedan uz drugi i time se gužvaju i prouzrokuju neželjeni šum.

Svrha je ovog pronalaska da ukloni te nedostatke i da stvori zatvarač koji je naročito podesan za obloge avionskih motora t. j. zatvarač koji pri radu drži pouzdano i zbitveno oblogu a koji se u najkraće vreme može otvoriti za posluživanje i kontrolisanje motora a da za to nije potreban nikakav alat.

Prema ovom pronalasku postiže se to time, što segmenti koji sačinjavaju oblogu imaju na svojim naspravnim rubovima jedan (ili više) podužni otvor (podužnih otvora) koji se proteže upravno na liniju

rubu i koji se može zatvoriti zagatkom a koji je premošćen kapicom za ukrućivanje u vidu činije a koja je u poprečnom preseku pravougaona, pri čemu u kapicu za ukrućivanje na segmentu smeštena poluga snabdevena je drškom, a koja se može zibati oko ose uporedne sa rubnom linijom segmenta u vidu slova U čija prečnica zahvata kuku koja je pričvršćena na dancu kapice naspramnog segmenta.

Na crtežu je pokazan jedan izveden primer ovog pronalaska. Tu pokazuje: Sl. 1 perspektivni izgled zatvarača obloge motora koja je samo delimično predstavljena, Sl. 2 poprečni presek po liniji I—I na slici 1, Sl. 3 poprečni presek po liniji II—II na slici 1, Sl. 4 u manjoj srazmeri izgled spređa dvodelne obloge motora.

Oznake 1 i 2 obeležavaju dva segmenta dvodelne obloge motora. Ovi su segmenti u osovinskom pravcu obloge međusobno spojeni na zglobo pomoću šarke 3 (sl. 4). Na naspravnim slobodnim rubovima 4 i 5 ima svaki od oba segmenta podužni otvor 6 odn. 7 koji se proteže u osovinskom pravcu obloge. Podužni otvori 6, 7 leže jedan naspram drugome pa ih sa unutrašnje strane segmenta premošćuje po jedna činijasta ili koritasta kapica 8 odn. 9 za ukrućivanje koja je u poprečnom preseku pravougaona. Prema spoljašnjosti mogu se podužni otvori 6, 7 zatvoriti zajedničkom zagatkom 11, koja je snabdevena drškom 10 i koju pritiskaju uz unutrašnju površinu segmenta 1, 2 obloge gibnjev 12, 13 odn. 14, 15, koji su pričvršćeni uz dance 16 odn. 17 kapice 8, 9 za ukrućivanje. Zagatka 11 je shodno postavljena tako da se ona radi otvaranja

podužnih otvora može pomerati suprotno od pravca okretanja elise (sl. 4). To je preimućstveno, jer pri radu vazdušni mlaz elise doprinosi držanju zagatke 11 u zatvorenom položaju.

Na dancu 17 kapice 9 za ukrućivanje na segmentu 2 postavljen je ležištni stalak 18. Između bočnih krakova 19, 20 ležištnog stalka 18 koji se protežu u uzdužnom pravcu kapice 9 za ukrućivanje postavljena je osovinica 21 na kojoj je zglobno pričvršćen viljuškasti stremen 22. U stremenu 22 je pričvršćena upravno na osovinicu 21 zavrtnajska palica 23, tako da se može okretati ali da se ne može pomerati u osovinskom pravcu, i snabdevena je drškom 24. Zavrtnajska palica 23 nosi navrtku 25 koja ima dva međusobno kaksijalna rukavca 26, koji su uporedni sa osovinicom 21 a na kojima je pričvršćen na zglob stremen 27 u vidu slova U. Ovaj stremen 27 zahvata svojom prečnicom 28 u kuku 29 koja je pričvršćena zakivkom ili je zavarena uz dance kapice 16 segmenta 1.

Da bi se obezbedio pouzdan zajednički rad pojedinih zatvaračevih delova to su sučeljni rubovi 4, 5 segmenata 1 i 2 sa obeju strana podužnih otvora 6, 7 ukrućeni vodičama 30, 31 koje istovremeno služe za zaptivanje motorove obloge i kao vodice pri zatvaranju obloge. U tu svrhu je vodica 30 u poprečnom preseku obrazovana u vidu viljuške. Između oba kraka 32 i 33 vodice 30 zahvata pljosnati nastavak 34 vodice 31, koji je na obema bočnim površinama snabdeven kožnom prevlakom 35 ili sličnim a čija je dužina odmerena tako, da je pri elastičnim deformacijama obloge moguće malo pomeranje vodice 30, 31 koje zahvataju jedna u drugu.

Za zatvaranje motorove obloge potrebno je samo da se prečnica 28 stremena 27 u vidu slova U zakači u kuku 29 segmenta 1 i potom da se zavrtnajska palica 23 pritisne u unutrašnjost kapice 9 za ukrućivanje. Time se segmenti 1, 2 privlače pri čemu vodice 30 i 31 zahvate jedna u drugu. Potom se podužni otvori 6, 7 prekriju pomoću zagatke 11 pa se time zavrtnajska palica 23 obezbeduje u položaju zatvaranja.

Okretanjem zavrtnajske palice 23 za njenu dršku 24 može se navrtka 25 i stremen 27 u vidu slova U podići ili spustiti pa se tako može regulisati putanja zatvaranja ili sila zatvaranja.

Patentni zahtevi:

1) Zatvarač za višedelne obloge, naročito za obloge avionskih motora, naznačen time, što segmenti (1, 2) obloge imaju

na svojim naspravnim rubovima jedan (ili više) podužni otvor (6 odn. 7) (odn. podužnih otvora) upravni na rubnu liniju (4 odn. 5) koji se može zatvoriti zagatkom (11) i koji je (su) sa unutrašnje strane segmenata (1, 2) premošćen (premošćeni) činičastom kapicom (8 odn. 9) za ukrućivanje koja je u poprečnom preseku pravougaona pri čemu je u kapici (-cama) za ukrućivanje na jednom segmentu (2) smeštena poluga (23) koja je snabdevena drškom (24) i koja se može zibati oko ose (21) koja je uproedna sa rubnom linijom (5) segmenta (2) a koja je poluga zglobno spojena sa kracima stremena u vidu slova U čija prečnica (28) zahvata u zatvaračku kuku (29) pričvršćenu na dancu (16) kapice naspramnog segmenta (1).

2) Zatvarač prema zahtevu 1, naznačen time, što je poluga (23) obrazovana kao zavrtnajska palica pa je svojim krajem suprotnim od drške (24) pričvršćena u viljuškasto obrazovanom stremenu (22) tako da se može okretati ali da se ne može aksijalno pomerati a koji se stremen može zibati oko osovinice (21) koja je upravna na bočne zidove kapice (9) za ukrućivanje koja je pričvršćena na ležištnom staklu pričvršćenom na dancu (17) kapice.

3) Zatvarač prema zahtevima 1 i 2, naznačen time, što je na zavrtnajskoj palici (23) postavljena navrtka (25) tako da se može aksijalno pomerati a koja je snabdevena dvama rukavcima (26, 26) uporednim sa osovinicom (21) uz koju je zglobno pričvršćen stremen (27) u vidu slova U.

4) Zatvarač prema zahtevu 1, naznačen time, što zagatku (11) koja služi za zatvaranje podužnih otvora (6, 7) pritiskaju gibnjevi (12, 13, 14, 15) uz unutrašnju površinu segmenata (1, 2) a koji su gibnjevi pričvršćeni na dancu (16 odn. 17) kapice za ukrućivanje (8 odn. 9).

5) Zatvarač prema zahtevima 1 i 4, naznačen time, što je zagatka postavljena na segmentima (1, 2) tako da se podužni otvori (6, 7) zatvaraju pomeranjem te zagatke u parvcu okretanja motorove elise.

6) Zatvarač prema zahtevima 1—5, naznačen time, što su segmenti (1, 2) na obe strane podužnih otvora (6, 7) na svojim sučeljnim rubovima (4, 5) ukrućeni vodičama (30, 31) koje se podudaraju jedna u drugu.

7) Zatvarač prema zahtevima 1 i 6, naznačen time, što je ukrućivačka vodica (30) jednog segmenta (1) u poprečnom preseku obrazovana u vidu viljuške dok ukrućivačka vodica (31) naspramnog segmenta (2) ima pljosnati nastavak (34) koji je na obema bočnim površinama snabdeven prevlakom (35) od kože ili drugog zaptivačkog materijala.

